GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 104. *Vinerĭ 10 (22) Maiu* **1885.**

Braşovŭ, 9 (21) Maiu 1885.

Fórte viuă este de astădată mişcarea electorală în Austria. Partidele diferite îşĭ dau silinţe estraordinare de a scóte din urnă pe candidaţii lorŭ, deórece sêmtŭ instinctivŭ, că viitorulŭ Reichsrath va avé o importanţă mare pentru desvoltarea politicei interióre a regimului austriacŭ.

Nu mai trebue sĕ-o spunemŭ, că şi de astă dată Boemia formézâ teatrulŭ celorŭ mai agitate lupte electorale. Dela modulŭ cum se va resolvá cestiunea naţiunalităţilorŭ în Boemia va depinde şi resolvarea marei probleme, ce şi-a pus'o cabinetulŭ Taaffe de-a împăcá tóte popórele imperului. In Boemia e cheia soluţiunei cestiunei egalei îndreptăţirĭ naţionale. Décă nu va succede guvernului nicĭdecum a stabilí unŭ echilibru între pretensiunile Cehilorŭ şi ale Germanilorŭ Boemiei, atuncĭ misiunea lui póte fi considerată ca zădărnicită şi munca lui de şése anĭ nu va avé altŭ resultatŭ, decâtŭ a fi constatatŭ, că nicĭ cu acéstă politică nu se póte ajunge în Austria la ţinta dorită a păcii şi înţelegerei dintre popóre.

Se înţelege, că Germanii din Boemia nu doresсŭ nimicŭ mai multŭ, decâtŭ de a împinge lucrurile spre o soluţiune, care sĕ facă imposibilŭ realisarea programei actualului cabinetŭ. Şi tocmai acésta dorinţă şi tendinţă germană ascunde în sine unŭ mare periculŭ pentru pacea internă dintre popórele Austriei.

Germanii din Boemia nu se mulţămescŭ a-şĭ reclamá partea lorŭ, ce li se cuvine, ci pretindŭ ca elementulŭ germanŭ sĕ fie preponderantŭ în viaţa publică politică, şi ca limba germână sĕ predomine în statŭ. Eĭ identifică interesele „statului unitarŭ“ cu interesele gintei germane şi voiescŭ ca acestŭ statŭ sĕ fie întocmitŭ pe basă germană.

Noi cei ce trăimŭ în „eldoradulŭ“ de dincóce de Laita scimŭ ce va sĕ ḑică identificarea unităţii statului cu interesele unei singure rasse, care nu constitue nicĭ măcarŭ maioritatea poporaţiunei statului. Lupta în Boemia nu mai este o luptă pentru egala îndreptăţire, ci se califică din ce în ce mai multŭ ca o luptă de rassă între Slavi şi Germanĭ.

Manifestulŭ electoralŭ, ce l'au subscrisŭ bărbaţii de încredere ai Germanilorŭ în Boemia, respiră în acésta atmosferă a luptei de rassă. Elŭ vorbesce de „puternica deşteptare a consciinţei naţionale în poporulŭ germanŭ alŭ Boemiei“ şi apelézâ la „bărbăţia germană“ pentru apĕrarea germanismului.

Până aeum nicĭ o manifestaţiă germană din Boemia nu a accentuatŭ atâtŭ de puternicŭ idea naţională germană. Dacă va merge totŭ aşa, ḑice organulŭ de căpeteniă centralistŭ din Viena, Germanii „vorŭ începe a părăsi idea unităţii monarchiei“ şi vorŭ apucá pe cărarea politicei ce o urmărescŭ Cehii şi Polonii, ba póte cu timpulŭ vorŭ devenì şi federalişti.

In acésta oeganisare viitóre a Nemţilorŭ ca partidă strictă naţională în Austrta este ascunsŭ nnŭ mare periculŭ pentru monarchiă şi nu scimŭ décă îi va succede cabinetului Taaffe, chiar căştigândŭ o maioritate precumpenitóre de voturĭ în Reichsrathulŭ viitorŭ, a-lŭ puté paralisá cu succesŭ.

—o—

Pregătirĭ pentru reînoirea convenţiunei comerciale cu România.

I. Ministrulŭ de agricultură, industriă şi comerţŭ, în vederea viitórei încheiărĭ a convenţiunii comerciale cu România, a adresatŭ autorităţilorŭ şi representanţelorŭ comitatelorŭ ce se mărginescŭ nemijlocitŭ cu România: Năsăudŭ-Bistrita, Cicŭ, Trei-Scaune, Braşovŭ, Sibiiu şi Huniadóra provocarea, ca ele — prin mijlocirea comunelorŭ situate la graniţele române şi împărtăşite nemijlocitŭ la comunicaţiunea cu România, ba unde e necesarŭ chiar prin mijlocirea singuraticilorŭ economĭ din aceste comune, — sĕ rĕspundă la următórele întrebărĭ, ba chiar solgăbirĕii sĕ stea în ajutorŭ notarilorŭ şi singuraticilorŭ economĭ din comunele respective la facerea rĕspunsurilorŭ şi la înfăţişarea relelorŭ ce obvinŭ în comunicaţiunea cu România. Iată întrebările la care au sĕ rĕspundă ministrului.

1. Cu ce comune ale României stau în comunicaţiune locuitorii acestei localităţĭ? 2. Ce articole se esportă din acéstă comună în România? 3. Ce articole se importă aci din România? Cerceteză ómenĭ din comună têrgurĭ sĕptĕmânale şi anuale în România? Dacă cercetézâ, în ce localităţĭ române şi cu ce articole? 5. Se ducŭ din comună vite ca sĕ pască séu sĕ erneze în România? Dacă se ducŭ, în ce ţinutŭ séu localitate din România, ce soiŭ de vite şi câte? 6. Posedŭ séu au locuitorii comunei vr'o arendă séu posesiune séu alte moşii pe teritoriulŭ românŭ? Dacă au, unde şi câtŭ? 7. Posedŭ séu au supuşĭ românĭ vr'o arendă, posesiune séu alte moşii în hotarulŭ comunei? Dacă au, unde şi câtŭ? 8. Se ducŭ din comună lucrătorĭ în România pentru lucrulŭ câmpului séu altele? Dacă se ducŭ, iau cu ei vite de trasŭ, instrumente séu unelte de aratŭ? 9. Vinŭ din România lucrătorĭ în ţinutulŭ comunii pentru lucrulŭ câmpului séu altele? Dacă vinŭ aducŭ cu ei vite de trasŭ, instrumente séu unelte de aratŭ? 10. Se ducŭ din comună unele obiecte în România, pentru ca sĕ se repareze prin măestri séu industriaşĭ de casă de acolo şi ca sĕ se aducă reparate érăşĭ în comună? Dacă da, în ce localităţĭ române şi ce abiecte? 11. Se aducŭ din România unele obiecte în comună, pentru ca aci sĕ se repareze prin măestri séu industriaşĭ de casă şi astfelŭ sĕ se întórcă érăşĭ în România în stare reparată? Dacă da, din ce localităţĭ române şi ce obiecte? 12. Se transportă din comună unele producte brute în România, pentru ca acolo sĕ se prelucreze şi astfelŭ în stare prelucrată sĕ se aducă îndĕrĕtŭ (d. e grâu pentru măcinare, cânepă pentru tórcere, pânză brută pentru înălbire séu colorare ş. a.) Dacă da, în ce localităţĭ române, ce obiecte şi spre ce scopŭ? 13. Se aducŭ din România unele materii brute în comună, spre a fi prelucrate şi astfelŭ în stare prelucrată sĕ se ducă érăşĭ îndĕrĕtŭ în România (d. e. grâu pentru măcinare, cânepă pentru tórcere, pânză brută pentru înălbire séu colorare ş. a.)? Dacă da, din ce localitate română şi spre ce scopŭ? 14. Ce pedecĭ séu greutăţĭ li suntŭ cunoscute comunei séu singuraticilorŭ economĭ din comună în comunicaţiunea cu localităţile române?

Rĕspunsurile la aceste întrebărĭ au sĕ le trimétă comunele nemijlocitŭ ministrului.

Afară de acésta, ministrulŭ a însărcinatŭ autorităţile comitatense ca, pe basa esperiinţelorŭ şi însĕmnărilorŭ lorŭ, ce şi le-au căştigatŭ şi dela reuniunile economice şi dela ómenĭ de marĭ afacerĭ, asupra relelorŭ ce lovescŭ comunicaţiunea la graniţa română şi pe supuşii ungarĭ în România, sĕ facă o amĕnunţită dare de sémă şi sĕ-şĭ dea părerea lorŭ, şi anume — precum ministrulŭ a cerutŭ şi dela comune şi singuraticĭ — până la finele lui Iuniu a. c.

—o—

BASELE CONVENŢIUNEI COMERCIALE.

Cetimŭ în „Naţiunea:“

„Espirarea convenţiunei comerciale cu Austro-Ungaria şi denunţarea ei în termenulŭ cerutŭ de art. 31 face a dispare celŭ din urmă vestigiu alŭ vechei nóstre posiţiunĭ de statŭ vasalŭ, şi ne dă ocasiunea d'a face actŭ de suveranitate într'o cestiune mai cu sémă vitală pentru viitorulŭ nostru economicŭ. Două căi naturale ne suntŭ deschise pentru acésta. Sau a reînoi convenţiunea pe base carĭ sĕ ne garanteze în modŭ esplicitŭ şi precisŭ interesele nóstre economice; séu, neputându-ne înţelege cu Austro-Uugaria asupra acestorŭ base, a-i aplica, şi ei, precum făcurămŭ deunăḑĭ cu Francia, tarifulŭ generalŭ din 16 Maiu 1876.

Aceste base se potŭ resuma astfelŭ:

1. A scuti, în ceea ce ne privesce, de orĭ-ce tacsă vamală produsele ce esportămŭ, şi a luá tóte mĕsurile ca ele sĕ nu fie supuse la nicĭ o formalitate jignitóre la întrarea lorŭ în ţéra cu care vomŭ contractá.

2. A impune o tacsă moderată mărfurilorŭ de lucsŭ ce se importă la noi şi carĭ facŭ parte din marea industriă ce ne lipsesce.

3. A tacsă mărfurile de rêndŭ importate şi carĭ au similare în România în aşa felŭ ca ele sĕ fie puse în neputinţă d'a face concurenţă produselorŭ nóstre, şi a nimicnici astfelŭ mica nóstră industriă născêndă, precum s'a întêmplatŭ până acum sub regimulŭ convenţiunei comerciale ce avemŭ cu Austro-Ungaria.

4. A scutí de orĭ-ce vamă, la întrarea lorŭ în ţéra nóstră, materiile prime ce ne lipsescŭ, precum şi maşinile agricole ce nu suntemŭ încă în stare a fabricá.

Étă, după noi, în trăsurĭ generale, basele pe cari amŭ putea încheia unŭ tractatŭ de comerciu cu puterile ce arŭ manifesta acéstă dorinţă.

Sistemulŭ nostru, precum se póte vedea, este micstŭ. Protecţionişti moderaţĭ în óre-cari puncturĭ, suntemŭ în altele liberŭ-schimbişti în tótă accepţiunea acestui cuvêntŭ. Dacă, pentru a desvolta mica nóstră industriă, recurgemŭ la aceleaşĭ mijlóce întrebuinţate la începutŭ de tóte statele, carĭ posedŭ astăḑĭ o industriă fórte înaintată, nu împingemŭ însĕ principiulŭ până la urmările cele mai rigurόse ale lui, precum se practica lucrulŭ altă dată de tótă Europa. Dămŭ înlesnirĭ de scurgere produselorŭ marei industrii streine care ne lipsesce, şi scutimŭ de orĭ-ce tacsă materiile prime şi maşinele agricole ce nu avemŭ şi cari ne vinŭ din celelalte ţĕrĭ. Ne interḑicemŭ de asemenea d'a tacsa materiile prime ce esportămŭ, ceea ce constitue unŭ folosŭ realŭ în favórea acelora ce au trebuinţă de dênsele.

După sistemulŭ nostru dar avantagiele se ecuilibrézâ între părţile contractante şi acestŭ scopŭ trebue sĕ'lŭ urmăréscă tóte statele, carĭ dorescŭ desvoltarea transacţiilorŭ lorŭ comerciale. Aci nu mai esistă asupritorĭ şi asupriţĭ; fie-care ĭ'şĭ apĕră interesele sale proprii, fără a căuta sĕ jignéscă întru nimicŭ pe ale vecinului sĕu; fie-care se mişcă în tótă libertatea şi independenţa în marea séu mica sferă în care este mărginitŭ, şi contribue de o potrivă la progresulŭ ce societatea modernă realisézâ în tóte ramurile activităţei omenescĭ.

Acestea suntŭ, în opiniunea nóstră, principiile de cari arŭ trebui sĕ se călăuzéscă guvernulŭ nostru în negociările ce va fi chematŭ a avea cu puterile, carĭ voiescŭ sĕ închee convenţiunĭ comerciale cu România.

—o—

Tarifulŭ autonomŭ românŭ şi Francia.

Vorbindŭ despre întroducerea tarifului autonomŭ şi aprobarea legei dela 1878, »L'Indépendance Roumaine« spune, că de acéstă mĕsură va fi lovitŭ numai comerciulŭ francesŭ, deórece cu Austria şi cu Germania România este legată prin tractate comerciale.

»Dela 1 Iuliu 1885, ḑice numita fóiă, comerciulŭ francesŭ va fi isbitŭ de taxe de inportaţiune în România. carĭ potŭ ajunge până la 50%, pe când aceleaşĭ mărfurĭ ale Germaniei şi Austriei vorŭ continua a se bucura de taxe multŭ mai micĭ, taxe cari suntŭ asigurate prin convenţiunĭ comerciale, astfelŭ concurenţa ne mai fiind posibilă, comerciulŭ francezŭ va înceta aproape de totŭ.

Acestŭ tratamentŭ impusŭ, continuă organulŭ independentŭ, unei naţiunĭ căreia România datorézâ multŭ, este o greşelă politică, o primejdiă pentru interesele nóstre economice şi unŭ actŭ de ingratitudine.

Apoi narézâ cum cei dela putere se arătau odată că simpatisézâ pentru Francia, aruncândŭ invective şi ultragii asupra Germaniei şi care se îndreptau şi contra Regelui Şi astăḑĭ aceştĭ ómenĭ jură în numele interese-

lorŭ austro-germane, declarândŭ că politica sentimentală nu mai e la modă în timpulŭ positivismului de aḑĭ. Dér poporulŭ în România, ḑice mai departe confratele nostru, a conservatŭ aceleașĭ vechĭ sentimente de simpatiă pentru Francia și n'a uitatŭ serviciile desinteresate ce i-a adusŭ întotdéuna, pe când serviciile aduse de alte puterĭ numai noi scimŭ câtŭ ne au costatŭ, etc.

SCIRILE ḐILEI.

Societatea tinerilorŭ comencianţĭ românĭ din Brașovŭ întocmesce în Dumineca Rusaliilorŭ 12 (24) Maiu c, unŭ maialŭ în Stejerișŭ. Plecarea va fi din strada teatrului la $1^{1}/_{2}$ óre d. a. Fiindŭ timpulŭ nefavorabilŭ, maialulŭ se va amâná pe Dumineca viitóre.

—0—

»Kolozs. Közl.« comunică, că bisericele reformate din România suntŭ pe drumŭ d'a se organisá. Locţiitorulŭ episcopescŭ Dominik Szass, în adunarea generală a bisericii reformate ardelene, ce se va ţiné la 28 Maiu n., va propune ca bisericile reformate din România sĕ se întrunéscă într'unŭ tractŭ cu Bucurescii ca punctŭ centralŭ. Astfelŭ se va formá unŭ decanatŭ deosebitŭ. Curatorulŭ superiorŭ alŭ bisericii reformate din Bucurescĭ, Johann Salamon, și preotulŭ Johann Bartalus au presentatŭ deja adunării generale o hârtiă în privinţa acésta și în urma hotărîrei presbiterului lorŭ pentru regularea acestei afacerĭ se vorŭ presentá la 28 Maiu c. în persónă în Clușiu.

—0—

In Tercasŭ, lângă Orăștiă, au arsŭ mai multe curţĭ. Foculŭ a fostŭ pusŭ.

—0—

Institutulŭ de creditŭ și de economii din Orĕștiă va ţiné »adunarea generală« constituantă în 26 Maiu a. c. st. n. la 2 óre după ameaḑĭ în sala otelului »la contele Stefan Szécheny« în Orĕștiă, fiind la ordinea ḑilei: 1) Deschiderea adunării generale prin presidentulŭ comitetului fundatorŭ; 2) Constatarea acţionarilorŭ presenţĭ și a capitalului fundatorŭ representatŭ de acţionarĭ; 3) Alegerea unui presidentŭ, a doi notarĭ pentru adunarea generală constituantă și a doi scrutinătorĭ; 4) Raportulŭ comitetului fundatorilorŭ despre activitatea lorŭ și depunerea socotelei; 5) Alegerea unei comisiunĭ de 5 pentru împlinirea agendelorŭ prevĕḑute în § 154 alŭ legei comerciale; 6) Votarea statutelorŭ; 7) Alegerea direcţiunei și a comitetului de supraveghere; 8) Darea absolutorului comitetului fundatorilorŭ.

—0—

In Gataia, comitatulŭ Timișŭ, unŭ individŭ necunoscutŭ a aruncatŭ la 17 Maiu n. séra unŭ patronŭ de dinamită prin feréstra notarului Ludovicŭ Schäfer, care esplodă sfărâmĕndŭ mai tóte obiectele din casă. Se crede că e unŭ actŭ de rĕsbunare. Făptuitorulŭ se urmăresce.

—0—

Ni se scrie din Reghinulŭ săsescŭ, că têrgulŭ de primăvéră, ce a începutŭ acolo la 3 Maiu și s'a finitŭ la 11 Maiu, a fostŭ fórte slabŭ. Vite au fostŭ multe, dar cumpĕrătorĭ puţinĭ. Ţĕranii, ne mai avêndŭ ce sĕ dea la vite de mâncare din causa miseriei și ca sĕ plătéscă dările cele grele, și-au scosŭ mai toţĭ vitele la vênḑare, căcĭ carulŭ de fênŭ costă dela 19 și 20 fl. până la 30 și 40 fl. Pe la têrgŭ n'auḑiai decâtŭ plângerĭ și lamentaţiunĭ. Ni se mai scrie, că mediculŭ veterinarŭ alŭ Reghinului le lua ţĕranilorŭ câte 3 cr. de vită și 9 cr. de calŭ, pentru visitare, așa că ţĕranii după ce nu putură vinde vitele, mai trebuiră sĕ scótă din pungă și aceștĭ crucerĭ, pe lângă aceea că amintitulŭ medicŭ s'a purtatŭ de rêndulŭ acesta cam necuviinciosŭ cu ţĕranii înjurândŭ pe »Olahĭ,« Olahulŭ înjuratŭ însĕ nu i-a rĕmasŭ datorŭ, ci i-a datŭ rĕspunsulŭ cuvenitŭ. E tristŭ lucru că mediculŭ, care până acum era bine vĕḑutŭ prin purtarea sa, s'a schimbatŭ de odată în defavorulŭ sĕu.

—0—

Têrgulŭ ţinutŭ ḑilele trecute în Bistriţa a fostŭ de totŭ slabŭ, mai cu sémă celŭ de vite. Nicĭ cu preţurile de jumĕtate nu se găséu cumpĕrătorĭ.

—0—

In apropiere de Rotbavŭ, cu ocasiunea reparărei unei șoselei s'au găsitŭ urne romane, care însĕ prin nedibăcia lucrătorilorŭ s'au stricatŭ partea cea mai mare. Preotulŭ Flechenmacher a adunatŭ din ele ce a fostŭ întregŭ și mai bunŭ, scăpându-le astfelŭ de peire.

—0—

»Gazeta Olteniei« din Craiova scrie, că Societatea »Carpaţii« de acolo a serbatŭ ḑiua de 3/15 Maiu printr'unŭ banchetŭ, la care au luatŭ parte peste 40 de persóne. Au vorbitŭ ânteiu Petru Chiţu, președintele societăţii și d. Faurŭ. D. Gramaticescu a recitatŭ o poesiă făcută pentru acésta ocasinne. D. Bumbăcilă a arătatŭ rolulŭ ce póte juca femeia română în opera de deșteptare naţională. Au mai vorbitŭ apoi d-nii Romanescu, Sĕulescu, Mitescŭ, Antonini, Pitișŭ, Olteanu, Nicolaidŭ ș. a. Serbarea a duratŭ până aprópe la 1 nóptea.

Principele Anton de Hohenzolern, părintele Suveranului României este greu bolnavŭ, scrie „Rĕsboiulŭ« Regele și Regina vorŭ plecá la Sigmaringen îndată după serbările ḑilei de 10 Maiu.

—0—

Din Paris se telegrafiază, cu data 6 Maiu, că d. V. Alexandri remiţêndŭ președintelui Republicei franceze scrisorile, carĭ îlŭ acrediteză ca ministru plenipotenţiarŭ alŭ României la Paris, a esprimatŭ prietenia sa pentru Franţa și dorinţa de a vedé strângêndu-se relaţiunile de rassă ce esistă între cele douĕ ţĕrĭ. D. Jules Grévy a mulţumitŭ d-lui Alexandri pentru simţĕmintele ce le-a esprimatŭ, după aceea a adăugatŭ: »D-ta nu escĭ unŭ necunoscutŭ pentru noi. Toţĭ de aci cunóscemŭ titlurile d-tale politice și literare; și escĭ asiguratŭ de a găsi printre noi o primire deosebită cordială.«

—0—

»Rosetti« se numesce unŭ nou ḑiarŭ politicŭ-literarŭ, ce apare în Bueurescĭ.

—0—

In Dobrogea s'au ivitŭ stolurĭ de lăcuste în așa mulţime, încâtŭ a trebuitŭ sĕ se trimétă armată pentru nimicirea lorŭ și însușĭ ministrulŭ-președinte Brătianu s'a dnsŭ sĕ se informeze în persónă de acésta.

—0—

Vinerĭ, spre séră, a cădutŭ în Têrgoviște grindină de mărimea unei nucĭ și chiar mai mare, ţinêndŭ mai bine de 8 minute. Pomii și viile au suferitŭ multŭ din acéstă causă, spune »România.«

Valea Borgoului, 18 Maiu 1885.

Serbarea ḑilei de 3/15 Maiu. — Onorate d-le Redactorŭ! Ḑi mare, ḑi de sĕrbătóre pentru fiecare suflare românéscă e ḑina de 3/15 Maiu. — Multe și scumpe-sŭ suvenirile ce ne légă de acéstă memorabilă ḑi, în care moșii și părinţii noștri pĕtrunșĭ de chiemarea spiritului sĕu au scuturatŭ jugulŭ secularŭ. — Pentru aceea datorinţa de Românĭ bine simţitorĭ ne impune, ca sĕ o serbătorimŭ cu vredniciă. Scumpe-sŭ înaintea Românului ḑilele de sĕrbătóre naţională, ba cu atâtŭ mai scumpe cu câtŭ vedŭ că dușmanii noștri de mórte ni le oprescŭ și ni le dispreţuescŭ.

Și Borgovenii suntŭ Românĭ — și ca Românĭ n'au pututŭ, ba nu le-a fostŭ permisŭ a trece cu vederea acéstă sĕrbătóre naţională.

In preséra ḑilei 3/15 Maiu, inteligenţa română borgovană într'unŭ numĕrŭ frumosŭ s'a adunatŭ, dér nu într'unŭ localŭ publicŭ, de unde puternicii ḑilei credêndu'i — după a lorŭ datină — de conspiratorĭ, putea sĕ-i scótă afară, ci la o casă de ómenĭ de omeniă, în lăcașulŭ unui Românŭ de inimă, în respectabila familiă a d-lui Atanasiu Maieri, lare a fostŭ notarŭ cercualŭ în Borgo-Prundŭ, dér fiindcă dulcea limbă și interesele opincarului românŭ le-a pusŭ mai pre susŭ de dragostea cătră Banffy Dezsŏ, și-a cerutŭ absolvarea de la oficiu.

D-lŭ Ușierĭ îșĭ serbà totodată și ḑiua numelui, precum și ḑiua de scăpare din ghiarele ispititorilorŭ. Bĕtrânĭ, bărbaţĭ și tinerĭ din inteligenţa română borgovană s'au grăbitŭ în corpore a-lŭ felicita. Astfelŭ serbarea onomasticei a trebuitŭ sĕ cedeze sĕrbătórei naţionale și cum s'ar fi și pututŭ altmintrenea, când ne aflamŭ în presera ḑilei de 3 (15) Maiu?!.....

Unŭ bĕtrânŭ trecutŭ prin multe luândŭ cuvêntulŭ, după ce mai ânteiu ne espuse în termini aleșĭ și bine sêmţiţĭ însemnătatea ḑilei de 3 (15) Maiu, precum și dupăce făcù o paralelă între sórtea poporului românŭ de atuncĭ și de astăḑĭ, rugà pe cei adunaţĭ, ca după putinţă sĕ ia în apĕrare drépta causă a poporului și sĕ fie solidarĭ cu toţii; apoi rădicându-ne amŭ înălţatŭ o rugăciune cătră tronulŭ cerescŭ pentru buna odichnă a tuturorŭ, carĭ s'au sacrificatŭ pentru drépta causă a multŭ cercatei nóstre naţiunĭ, precum și pentru deplina sănătate a tuturorŭ Românilorŭ carĭ au luptatŭ și luptă pentru susţinerea Românismului și a intereselorŭ poporului românŭ. Au urmatŭ vorbirĭ, declamărĭ și cântece naţionale însufleţite până târḑiu, când accentuându-se încă odată ţinerea solidarităţii ne-amŭ depărtatŭ care încătrău, ducêndŭ cu noi o scumpă amintire a acestei serbărĭ și o viuă dorinţă de-a ne reîntêlni la anulŭ și la mai mulţĭ.

CORESPONDENŢA PART. A »GAZ. TRANS.«

Pesta, 6 (18) Maiu 1885.

Societatea »Petru Maiorŭ.« — Obiecte românescĭ la esposiţiune. — Incercare cu cursŭ de florĭ.

Societatea „Petru-Maiorŭ« a junimei române studióse de aicĭ, conformŭ statutelorŭ sale, erĭ între órele $4—6^{1}/_{2}$ p. m și-a ţinutŭ a doua și prin urmare ultima ședinţă generală ordinară din ĕstŭ anŭ. Membrii au fostŭ de faţă în numĕrŭ destulŭ de considerabilŭ.

Amĕsuratŭ ordinei de ḑi, după cetirea și autenticarea procesului verbalŭ, s'a cetitŭ raportulŭ comitetului și după aceea raportulŭ generalŭ anualŭ. Din raportulŭ generalŭ resultă, că numita societate în decursulŭ anului scol. 1884—85 a avutŭ 16 membri fundatorĭ, 28 onorarĭ și 44 ordinarĭ, la olaltă 88 membri. Societatea în decursulŭ anului a ţinutŭ 32 ședinţe și anume: 2 generale ordinare 7 generale estraordinare și 23 sĕptĕmânale ordinare. Comitetulŭ a ţinutŭ 28 ședinţe. Percepţiunile anuale ale cassei se urcă la suma modestă de 398 fl. 53 cr. și 1 galbenŭ imperialŭ, când faţă cu aceste erogaţiunile dau o sumă de 366 fl. 48 cr. Remanenţa cassei este 32 fl. 04 cr. și 1 galbenŭ. Fondulŭ permanentŭ are 3549 fl. 31 cr., fondulŭ disponibilŭ 136 fl. 93 cr., totalŭ 3719 fl. 28 cr. și 1 galbenŭ, mobilele suntŭ preţuite cu 260 fl. In fondulŭ »Istoriei pentru începutulŭ Românilor în Dacia« de Petru Maiorŭ mai sunt încă 8 fl. 16 cr. Societatea mai are de vênḑare 1205 esemplare și anume: 1147 broșurate, 52 legate și 6 legate în luxŭ din istoria tipărită la anulŭ 1883. In decursulŭ anului trecutŭ s'au vêndutŭ numai 17 esemplare broșurate, 22 legate și 6 legate în luxŭ, tóte cu unŭ preţŭ de 108 fl. 36 cr. Biblioteca s'a îmulţitŭ cu 75 opurĭ în 95 tomurĭ. Numĕrulŭ ḑiarelorŭ și alŭ foilorŭ periodice, carĭ le-a primitŭ societatea gratisŭ preste anŭ, s'a urcatŭ la 28.

E de însemnatŭ aicĭ, că societatea în ĕstŭ anŭ și-a revisuitŭ regulamentulŭ celŭ vechiu, care nu corĕspundea întru tóte recerinţelorŭ de astăḑĭ. După discutarea raportului generalŭ și a unorŭ propunerĭ, s'a decisŭ între altele, ca raportulŭ generalŭ sĕ se tipăréscă în 300 esemplare.

In urmă după ce s'a alesŭ comissiunea de peste véră în persónele membrilorŭ: Suciu, Alexi, și Șandorŭ, președintele societăţii d. Sebastianŭ Olariu închise ședinţa prin o cuvêntare căldurósă, accentuândŭ între altele și dorindŭ, ca geniulŭ lui Petru Maiorŭ, pre cum în trecutŭ așa și în viitorŭ sĕ însufleţéscă totŭ mai tare pe membrii acestei societăţĭ pentru cultura românéscă.

*

S'a scrisŭ »Gazetei« până acum, că la esposiţiunea regnicolară de aicĭ se află obiecte românescĭ și anume: în pavilionulŭ orientalŭ obiecte din România, în pavilionulŭ industriei de casă costumulŭ naţionalŭ elegantŭ alŭ d-nei Romanŭ, o întocmire de casă din comitatulŭ Carașiu-Severinŭ și alta din comitatulŭ Uniădórei.

Afară de aceste, totŭ în pavilionulŭ industriei de casă se mai află încă următórele obiecte de portŭ românescŭ, și anume portulŭ românescŭ din comitatulŭ Turda-Arieșiu, mai cu sémă portul din Turda și Iora de josŭ: o ţundră cu postavŭ, o cămașe bărbătéscă românéscă strêmtă la mânece și cusută cu berca; o altă cămașe bărbătéscă, dér cu gulerŭ ungurescŭ și cusută numai cu spegma (aţă albă), douĕ cămașĭ femeescĭ cu ciupagŭ. douĕ zadii, douĕ părechĭ de mănușĭ de lână, între carĭ una este cu colóre naturală brumată, ér cealaltă din tortŭ de lână văpsită cu roșiu, o păreche de cisme femeéscă negre cu călcâie înalte, unŭ șurţŭ de pânză albă, unŭ sacŭ, unŭ strecurătorŭ și câteva ștergare de pânză mai aspră bătută cu fire de bumbacŭ albŭ și arniciu roșiu, o curea vechiă lată de încinsŭ preste brâu. Ca esponentŭ ar figurá aicĭ unulŭ cu numele Ionŭ Crișanu din Turda împreună cu soţia sa.

Observŭ aicĭ, că tóte aceste obiecte suntŭ cu multŭ mai simplu lucrate, decâtŭ ca ele sĕ pótă representa costumulŭ destulŭ de frumosŭ românescŭ din acelŭ comitatŭ. Ba ce e mai multŭ, și ceeace se póte considera de o adevĕrată batjocură, este că obiectele nu-sŭ nouĕ, ci ele suntŭ purtate, cam vechĭ, apoi chiarŭ nici spĕlate nu suntŭ cum se cade. Curéua cea lată a pututŭ fi purtată și 6—8 anĭ, pentru că tare se vĕdŭ pre ea semnele trecutului. Totŭ în pavilionulŭ industriei de casă se mai află încă o șubă femeiéscă lungă și de pănură de lâna albă, representândŭ portulŭ femeescŭ dela Petroșienĭ, care așa după cum este espusŭ ne representă o îmbrăcăminte fórte primitivă, și ne arată că femeile de pre acolo pórtă opincĭ diforme cu gurgoie înalte.

Amŭ observatŭ în marele pavilionŭ de industriă o icónă fototipică a fostului metropolitŭ Șiaguna, avêndŭ unŭ facsimile alŭ manupropriului sĕu românescŭ.

Aceste suntŭ tóte obiectele românescĭ, carĭ le-amŭ pututŭ observa aicĭ în întrega esposiţiune. De altă dată, décă 'mĭ veţĭ permite, d-le Redactorŭ, mĕ voiu încerca a caracterisa în liniamente generale și principale întréga esposiţiune.

*

Nu potŭ trece cu vederea sĕ nu facŭ amintire și despre aceea, că de când cu deschiderea esposiţiunei, Pesta începe a juca rolulŭ unui orașŭ universalŭ, de atuncĭ acéstă tendinţă produce și câte o scenă comică; așa d. e. societatea femeéscă, care pórtă titlulŭ: »bölcsöde egylet«, a întocmitŭ, séu mai bine ḑicêndŭ a voitŭ sĕ întocméscă erĭ séră unŭ așa numitŭ »cursŭ« de florĭ, cum se întocmesce în unele orașe din Italia și din alte ţĕrĭ dela apusŭ. Conductulŭ s'a începutŭ séra pre la 9 óre. Publicŭ a fostŭ destulŭ, nu-i vorbă, pentru că tóte stradele erau pline de lume, începêndŭ dela calea Stefania din păduricea orașului, pe calea Andrassy (înainte de esposiţiune se numia calea radială), Fördö-utcza și strada Maria Valeria până la reduta urbană; dar ceea ce erá sĕ fiă lucrulŭ principalŭ, florĭ și trăsurĭ cu persóne costumate, ḑeu n'au prea fostŭ. Publiculŭ acelŭ mare, preste 100,000, alarmatŭ prin ḑiare, n'a aflatŭ vr'o desfătare specială, ci a rĕmasŭ păcălitŭ fórte urâtŭ, cum a mai fostŭ păcălitŭ și de altădată, când alte societăţĭ filantropice d'ale femeilorŭ de aicĭ au mai întocmitŭ unele petrecerĭ publice, din carĭ au storsŭ sume considerabile de banĭ. Unŭ carŭ cu șese boi înainte, cu lampióne și arcurĭ de verdéţă, în carŭ o bandă ţigănéscă, 30—40 de trăsurĭ mai costumate așa, adecă învĕlite cu albŭ ca de dómne-ajută, câte va rachete, puţinŭ focŭ bengalicŭ în vre-o trei locurĭ, purtătorĭ de torţe, în unŭ locŭ în păduricea orașului a cântatŭ banda militară și apoi încă câteva descărcăturĭ de trĕscurĭ,— atâta a fostŭ totŭ. Când a ajunsŭ conductulŭ la calea Andrassy nu mai avea nicĭ o flóre de aruncatŭ prin publicŭ, așa încâtŭ publiculŭ celŭ mare, care mai multŭ din curiositate a mai statŭ pre strade păna pe la 11 óre din nópte, a pututŭ merge acasă cu buzele drâmboiate și cu banii de pre bilete a-

runcaţĭ ca în vêntŭ, fără de cea mai mică recompensă deosebită.

Apoi cu tóte aceste lucru naturalŭ, că foile de astădĭ din »capitala cu caracterŭ universalŭ« scriu colóne întregĭ despre »splendida petrecere« de erĭ, şi numai icĭ şi colea printre şire ne lasă sĕ cetimŭ, că publiculŭ de erĭ a fostŭ amarŭ păcălitŭ. A—i.

Starea preoţimei.

Sub acestŭ titlu cetimŭ în „Budapester Tagblatt“ din 17 Maiu următórele:

»Convorbirile iniţiate între Ministrulŭ de culte şi între Episcopatulŭ catolicŭ în causa înbunătăţirei stării materiale a clerului mai de josŭ s'au continuatŭ ḑilele aceste, luândŭ parte la ele ministrulŭ şi numeroşĭ membri ai episcopatului adunatŭ în capitală sub presidiulŭ cardinalului primate.

Resultatulŭ a fostŭ convingerea obţinută de ambe părţile că, pentru a se deslegá gréua problemă, este de lipsă o neamânată conscriere a venitelorŭ presente ale tuturorŭ dotaţiunilorŭ preoţescĭ ale bisericei catolice din Ungaria, care fără îndoélă în lunile de primăveră şi de tómnă ale anului viitorŭ s'ar puté începe şi finí, şi s'ar puté prin o conlucrare comună a autorităţilorŭ bisericescĭ şi a celorŭ civile duce la îndeplinire. Pentru esecutarea corĕspundĕtóre a acestei afacerĭ, s'a aflatŭ de necesarŭ, ca o comisiune compusă din esmişii autorităţii civile şi bisericescĭ, representanţii Episcopatului şi ai respectivelorŭ ministere, sĕ afle încă în anulŭ acesta modalităţile corespundĕtóre, ca în tóte diecesele sĕ se pótă începe deodată conscripţia dotaţiunilorŭ preoţescĭ, care comisiune sĕ discuteze şi sĕ statorescă: carĭ venite sĕ se ia în acele, şi carĭ sĕ se lase afară, etc. ca în lunile de tómnă ale anului 1886 datele sĕ fiă adunate în tótă regula şi sĕ se pótă revida. Intre aceea s'ar puté între Ministrulŭ de culte şi între Episcopatŭ continua pertractările şi asupra altorŭ cestiunĭ importante ce stau în legătură strînsă cu afacerea acésta precum: statorirea congruei (maximulŭ şi minimulŭ), reducerea numĕrului de parochii superflue în unele părţĭ ale ţĕrii, şi alte asemenea afacerĭ.«

Presupunemŭ, că în conferenţele de mai susŭ a pututŭ fi vorbă numai de preoţimea romano-catolică. Dacă însĕ nu ar fi aşa, dacă s'ar fi tractatŭ acolo şi de greco-catolicĭ atuncĭ aşteptămŭ sĕ ni se dea deslușirĭ din partea celorŭ ce trebue sĕ fiă informaţĭ despre cele ce se petrecŭ.

ADUNAREA COMITATULUI CARAŞU-SEVERINU.

In ḑiua de 19 Maiu n. s'a ţinutŭ adunarea generală a comitatului Caraşiu-Severinŭ sub preşedinţa fişpanului Tabajdy. Desbaterile acestei adunărĭ au fostŭ fórte furtunóse.

După ce s'a cetitŭ raportulŭ anualŭ, Coriolanŭ Brediceanu înterpelà pe viceşpanulŭ pentru mai multe afacerĭ disciplinare — partea cea mai mare privitóre la Românĭ — şi accentuà în discursulŭ sĕu, că în acestŭ comitatŭ Românii represintă maioritatea. Viceşpanulŭ Iakabffy declarà la acésta, că s'au începutŭ cercetărĭ disciplinare în contra a ḑece notarĭ cercualĭ; între aceştia se află 5 Românĭ, 2 Ungurĭ şi 2 Sĕrbĭ; unulŭ este nebunŭ. In urma acestei declarărĭ, propuse *Fabius Rezeiu* ocuparea definitivă a postului de fişpanŭ. Propunătorulŭ vorbì în limba română şi arătà, că provisoriulŭ continuu are efecte vătĕmătóre asupra stărilorŭ comitatului. Fişpanulŭ Tabajdy — ḑice vorbitorulŭ — nu are nicĭ unŭ simţĕmêntŭ pentru necesităţile comitatului Caraşiu-Severinŭ. De aceea propune sĕ se adreseze guvernului o representaţiune cu rugarea, ca sĕ numéscă definitivŭ unŭ fişpanŭ în fruntea comitatului. La auḑulŭ acestorŭ vorbe se ridicà o furtună grósnică în adunare. Viceşpanulŭ Iakabffy, Litsek, Zsiros ḑi Bolessny vorbiră la obiectŭ în tonŭ iritatŭ, ér fişpanulŭ Tabajdy respinse—dupĕ esemplulŭ lui Tisza — bănuiala că elŭ ar turbura pacea dintre naţionalităţile comitatului. Propunerea a fostŭ respinsă de maioritatea adunării.

Turburărĭ în Philipopol.

Celebrarea onomasticei regelui Greciei a datŭ locŭ la disordine. Antagonismulŭ dintre Bulgarĭ şi Grecĭ s'a manifestatŭ într'unŭ modŭ regretabilŭ. Iată ce se scrie din Philipopol la 5 Maiu relativŭ la acéstă cestiune:

La 9 óre séra, o cétă de Bulgarĭ, adunată în grădina municipală, a luatŭ hotărîrea sĕ atace tóte casele şi magazinele decorate cu colorile naţionale grecescĭ. Manifestanţii se duseră mai ântêiu pe colina „Saat Tepé«, unde făcură în bucăţĭ unŭ steagŭ ce era ridicatŭ acolo. Pe urmă s'au scoborîtŭ lângă teatrulŭ de Luxenburg, unde sculară lumea în picióre cu strigătele şi ameninţările lorŭ. La câţĭ-va paşĭ de acolo, pe piaţa Baluck-Bazar, câteva steguleţe fâlfâiau pe o cafenea grecéscă. Unŭ Bulgarŭ luândŭ unulŭ şi voindŭ sĕ lŭ rupă, unulŭ din clienţii stabilimentului îlŭ smulse din mână şi făcù sĕ curgă şi sânge în ciocnitura ce se provocà cu manifestanţii. Apoi banda armată cu ciomege, năvălì în cafenea şi sfărâmà în câte-va minute mese, scaune, oglindĭ, nerghelele etc.

In încăerare, mai multe persóne au fostă rănite, între carĭ şi câţĭ-va clienţĭ ai cafenelei. Unii din ei au încercatŭ pericule seriose. Unŭ detaşamentŭ de gendarmĭ călărĭ sosì la timpŭ, dar nu putù, orĭ nu voì sĕ facă nimicŭ. Circulă diferite versiunĭ în acéstă afacere. Faptulŭ este, că banda, după ce sfărîmà totŭ din cafenea, năvălì asupra magazinelorŭ din apropiere, carĭ erau decorate cu steagurĭ grecescĭ. O tutungeriă, unŭ magazinŭ de mode, farmacia Antoniades şi altele au fostŭ sparte şi totŭ ce era înăuntru distrusŭ séu dispărutŭ. Casele particulare au fostŭ respectate; manifestanţii s'au mulţămitŭ a rupe numai steagurile. Acum încă, cetele cutreeră stradele, sbierândŭ ca sĕlbaticii şi oprindŭ pe trecĕtorĭ, carĭ dacă suntŭ Grecĭ nu scapă sdravenĭ.

ULTIME SCIRI.

„Przeglond“ e informatŭ din Petersburg, că s'a ordonatŭ pentru acestŭ anŭ ridicarea unui contingentŭ de 230,000 de recruţĭ, prin urmare cu 6000 mai multŭ ca în anulŭ trecutŭ şi cu 12,000 mai multŭ ca în anulŭ 1883.

Mâne regele Belgiei va sosi în Berlinŭ. In onórea lui a ordonatŭ împĕratulŭ sĕ se facă o imposantă retragere militară, ce se va esecutá de 1000 de musicanţĭ.

„Français,“ organulŭ ducelui de Broglie, raportéză că conflictulŭ anglo-rusŭ s'ar fi înlăturatŭ prin întrevenirea personală a împĕratului Vilhelm. In conversaţiunea sa cu unŭ generalŭ, sĕ fi mărturisitŭ împĕratulŭ acésta şi sĕ fi mai ḑisŭ, că cu tótă amiciţia ce esistă între Germania şi Rusia, cabinetulŭ din Petersburg lasă sĕ cantoneze trupe dealungulŭ graniţelorŭ, din ce motivŭ, nu scie. Aceste trupe, sĕ fi mai ḑisŭ împĕratulŭ, suferŭ multŭ şi suntŭ pe cale de desorganisare din causa adăpostului nendestulitorŭ. Pentru înlăturarea conflictului l'a costatŭ multă otenélă căcĭ cestiunea s'ar fi încurcatŭ multŭ mai rĕu de cum presupunéu ḑiarele.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Pesta, 21 Maiu. — In sala redutei s'a datŭ aséră unŭ banchetŭ sĕrbătorescŭ în onórea consiliului comunalŭ vienesŭ. Musica militară şi ţigănéscă desfătau pe mesenĭ. Ântêiulŭ toastŭ 'lŭ ţinù primarulŭ Rath pentru Maiestăţile lorŭ, pentru părechea princiară de corónă şi pentru membrii pré înaltei Case. Primarulŭ Kamermeyer toastà pentru óspeţii vienesĭ. Primarulŭ Vienei, Uhl, ridicà toastulŭ pentru Budapesta, după care îmbrăţişà şi sĕrutà pe primarulŭ Rath şi bĕù frăţietate. Alexandru Orszag toastà pentru Viena. Locţiitorulŭ primarului vienesŭ Prix (?) ridicà toastulŭ pentru Ungaria. Toastele fură însoţite de furtunóse „hoch-urĭ“, „eljen-urĭ“ şi strigăte de „bravo“. Dispositiunea era fórte animată.

Viena, 21 Maiu. — Regele Serbiei primì visita Maiestăţii Sale, apoi pe a lui Kalnoky.

Paris, 21 Maiu. — Starea sănĕtăţii lui Victor Hugo a devenitŭ şi mai rea.

Corespondenţa Redacţiunii.

D-lui Enea Draia, iuristŭ în Cluşiu: — Ne întrebĭ pentru ce nu ţi s'a publicatŭ rĕspunsulŭ la corespondenţa din Cluşiu apărută în Nr. 80 alŭ foiei nóstre din anulŭ curentŭ. Puteai sĕ te gândescĭ, care este causa. Deşi recunóscemŭ, că escĭ îndreptăţitŭ de a te apĕrá în contra atacurilorŭ, ce pretindĭ că ţi s'au adresatŭ pe nedreptŭ, totuşĭ nu ne este cu putinţă a publicá într'o afacere personală, ce nu intereséză decâtŭ numai unŭ micŭ cercŭ de tinerĭ, unŭ rĕspunsŭ de 20 de feţe cuartŭ scrise. Esenţa rĕspunsului d-tale puteĭ sĕ-o concentrezĭ şi numai pe doue feţe, căcĭ puţinŭ ne poţĭ interesá pe noi discusiunile private ce le a-i avutŭ d-ta cu d. Silvestru Moldovanŭ şi cu alţii asupra telegramei espedate la Sibiiu şi era de ajunsŭ dacă te mărginea-i a aduce pe scurtŭ argumente spre a resturná cele scrise în acea corespondenţă cu privire la atitudinea d-tale şi spre a dovedí că d-ta, studinte tinĕrŭ românŭ, »nu estĭ capabilŭ a-ţĭ vinde sufletulŭ pentru unŭ blidŭ de linte.«

DIVERSE.

Fidelitatea cânilorŭ. — Se vorbia într'unŭ salonŭ despre fidelitatea dobitócelorŭ, şi se aducea esemple despre cânĭ, carĭ au muritŭ pe mormêntulă stăpânilorŭ lorŭ. — Asta nu e nimicŭ, ḑise unulŭ dintre cei de faţă. Eu am vĕḑutŭ unŭ câne, care s'a sinucisŭ lângă grilajulŭ mormêntului stăpânului sĕu. — Eu am vĕḑutŭ mai multŭ decâtŭ atâtŭ, rĕspunse unŭ altulŭ. Am vĕḑutŭ unŭ câne care, regulatŭ în fiecare ḑi, ducea câte o corónă şi o depunea pe mormêntulŭ stăpânului sĕu!

***

Profesorulŭ şi studentulŭ. — Unŭ studentŭ găsì mijloculŭ, la eşirea din clasă, de a pune în pălăria unuia din profesorĭ unŭ petecŭ de hârtiă, pe care scrise cuvêntulŭ: „maimuţă.« Apoi, fórte veselŭ de fapta sa, spusese tuturorŭ camaraḑilorŭ sĕi ceea ce făcuse. A doua ḑi, profesorulŭ, mai înainte de a începe lecţiunea, adresà studenţelorŭ următórele cuvinte: »Amicii mei, erĭ, în momentulŭ pe când era sĕ plecŭ, unulŭ dintre d-vóstră mi-a făcutŭ onórea d'a-mĭ lăsa carta sa.« Işĭ póte închipuí orĭ-cine rîsulŭ studenţilorŭ şi figura camaradului lorŭ.

***

Călimările Emirului. — Ḑiarele persane spunŭ, că în momentulŭ când rĕsboiulŭ părea înevitabilŭ între Ruşĭ şi Englezĭ, emirulŭ Abdu-Raman a comandatŭ la Cabul confecţionarea a 15 călimărĭ destinate celorŭ 15 generalĭ însărcinaţĭ cu comandamentulŭ. Costulŭ lorŭ e de 5,200 francĭ. Se pare că în Afganistanŭ este obiceiulŭ, ca Emirulŭ sĕ ofere generalilorŭ sĕi câte o sabiă cu care sĕ-şi esercite vitejia şi o păreche călimărĭ cu carĭ sĕ redacteze rapórtele victoriose. Aceste călimărĭ suntŭ de aurŭ şi ornate cu petre preţióse.

***

Omorîtorii de lei în Algeria. — E cunoscutŭ în lume Bombonnel, renumitulŭ omorîtorŭ de lei; elŭ are aḑĭ unŭ rivalŭ multŭ mai mare ca dênsulŭ. Acesta este numitulŭ Ahmed ben Amar. Numele sĕu este popularŭ în provincia Constantina, binecuvêntatŭ de poporaţiunile de la Suk-Ahras şi fórte stimatŭ de Europenĭ. Fie-care este mândru d'a-i strânge mâna. Cu tóte acestea Ahmed ben Amar nu este unŭ mare seniorŭ; chiar norocului nu i-a fostŭ favorabilŭ; elŭ este îmbrăcatŭ sĕrăcăciosŭ cu o sgandură şi unŭ burnus; cu tóte acestea se bucură de unŭ mare prestigiu. La cingĕtóre pórtă unŭ tezganŭ, unŭ felŭ de buzunarŭ de pele, în care suntŭ puse archivele sale, singurulŭ tesaurŭ ce are. Printre hârtiile ce posede, vomŭ semnala actulŭ mareşalului Pelisier, guvernorulŭ Algeriei, cu data dela 17 Ianuariu 1863, care conferă o medaliă de aurŭ clasa I. lui Ahmed ben Amar »care şi-a espusŭ adesea viaţa în lupta sa în contra dobitócelorŭ sĕlbatice, şi pentru care a binemeritatŭ dela coloniă, omorândŭ 40 lei şi 19 pantere, primindŭ douĕḑecĭ şi trei de rănĭ.« Până aḑĭ, Ahmed ben Amar a omorîtŭ 80 lei şi 39 pantere!

***

Ce se cere pentru producerea unui chilo de miere — Alex. Wilson din Dublin a publicatŭ interesante amĕrunte asupra cantităţii de zaharŭ, ce se află în nectarulŭ diteritelorŭ florĭ, şi asupra necoltei ce o facŭ insectele ce producŭ miere. Wilson a calculatŭ, că 125 de corole de trifoiu conţinŭ cam 1 gr. de zacharŭ, prin urmare pentru 1 chilo 125,000. Deórece fiecare corolă e compusă cam din 60 de florĭ, ar fi nectarulŭ dela 125,000 × 60 = 7.500,000 de florĭ, care ar da unŭ chilo de miere. Deórece în miere 75 din 100 de părţĭ este zacharŭ, pentru unŭ chilo de miere trebuescŭ în sumă rotundă 5,600,000 florĭ; prin urmare albinele unui stiubeiu trebue sĕ viziteze una câte una acestŭ colosalŭ numĕrŭ de florĭ, pentru ca sĕ adune 1 chilo de miere.

***

Feriţi-vĕ mireselorŭ. — Acum câteva ḑile se înfăţişà la clinica din Berlinŭ o fată tênĕră şi frumósă, care fiindŭ întrebată ce are, rĕspunse medicului, că e surdă de-o ureche. Dusă fiindŭ fata înaintea specialiştilorŭ pentru bólele de urechĭ, după órecare codire, istorisì în fine fata, că mirele ei întorcêndu-se dintr'o călĕtoriă, a îmbrăţişat'o şi apăsândŭ gura de urechea ei a sărutat'o cu atâta focŭ, încâtŭ în acelaşĭ momentŭ simţì în ureche o durere violentă şi de atuncĭ mai că nu mai aude. In adevĕrŭ s'a constatatŭ o ruptură a tobei urechii cu o inflamaţiă a părţilorŭ moi de prin prejurŭ.

***

NECROLOG. — Valerianŭ Comanŭ din Abrud farmacistŭ diplomatŭ de Viena, după unŭ morbŭ îndelungatŭ, abia în etate de 26 anĭ şi a datŭ sufletulŭ în mânile Creatorului la 4 Maiu n., ér la 7 Maiu s'a înmormêntatŭ în Petroşenĭ.

Fie'i ţĕrîna uşóră!

NECROLOGU. — Demetriu Alexandrescu Comloşiu, proprietarŭ in M. St. Ana, după unŭ morbŭ îndelungatŭ, în etate de 42 de anĭ, a încetate din viaţă la 12 Maiu.

Fie-i ţĕrîna uşóră!

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 7 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	—	89
Renta rom. amort. (5%) . .	—	92
» convert. (6%) . .	—	88
Împr. oraş. Buc. (20 fr.) . .	—	31
Credit fonc. rural (7%) . .	—	102
» » (5%) . .	—	85½
» » urban (7%) . .	—	99
» » » (6%) . .	—	—
» » » (5%) . .	—	83
Banca naţională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	282	310
« » » Naţională . .	229	—
Aurŭ	10.15%	9¾
Bancnote austriace contra aurŭ	2·02	2.05

Cursulŭ la bursa de Viena

din 20 Maiu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . . 97.60	Bonurĭ croato-slavone . . 102.—
Rentă de hârtiă 5% . . 92.50	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung. 96 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare 146.50	Imprumutulŭ cu premiu ung. 116.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . . 97.20	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului . 118.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune) 122.50	Renta de hârtiă austriacă 82.35
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune) . . . . 107.—	Renta de arg. austr. . . 82.75
Bonurĭ rurale ungare . . 103.—	Renta de aurŭ austr. . . 107 75
Bonurĭ cu cl. de sortare 103.—	Losurile din 1860 . . . 138.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ . . . . 102.—	Acţiunile băncei austro-ungare . . . . 859 —
Bonurĭ cu cl. de sortare 101.50	Act. băncei de creditŭ ung. 287.50
Bonurĭ rurale transilvane 101.25	Act. băncei de creditŭ austr. 287.90
	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ 5.85
	Napoleon-d'orĭ . . . . . 9.85 —
	Mărcĭ 100 împ. germ. . . 60.90
	Londra 10 Livres sterlinge 124.50

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 21 Maiu st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.94	Vênd.	8.96
Argint românesc	»	8.80	»	8.85
Napoleon-d'orĭ	»	9.84	»	9.86
Lire turcescĭ	»	11.10	»	11.15
Imperialĭ	»	10.10	»	10.12
Galbenĭ	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.—
Discontulŭ	»	. . . 7—10 % pe anŭ.		

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea întrégă.

☛ **Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.**

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ face la 1 şi la 15 ale fie-cărei lunĭ.

Administr. „Gaz. Trans.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a căiei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu (	10.08	5·59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezö-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) **Petroşenĭ**

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenu de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşov.